

forsikret om, at der ved disse Bygningers Opførelse er udøvet al den Kontrol, som har været nødvendig. Bygningerne staa for øvrigt stadig til Eftersyn, og det skulde dog være underligt, om Statens Arkitekt ikke kunde skønne over, hvorvidt de er opført saaledes, som man ønsker det. Vanskeligheden kunde kun bestaa i at bedømme Anskaffelsesprisen, men saa faar man tage Ejendomsstylden eller hvilken anden Vurdering man kan komme til. Jeg henstiller i alt Fald endnu en Gang til den højtærede Minister at tænke paa disse Folk, og selv om man ikke fuldt ud vil anvende Lovens Bestemmelser paa dem, saa dog stille sig velvilligt overfor dem. De har bygget under den Forudsætning, at de vilde kunne komme ind under den kommende Lov, og adskillige af dem vilde komme til at staa ret vanskeligt i økonomisk Henseende, dersom de skulde blive skuffet.

Bramsnæs: Da jeg anser det for ønskeligt, at den bebudede Udvalgsbehandling snarest kan tage sin Begyndelse, skal jeg kun gøre ganske faa Bemærkninger. Til den ærede Ordfører for Partiet Venstre vil jeg sige, at jeg tror ikke, han og jeg er enige i Bedømmelsen af Statistik, og det tror jeg heller ikke, vi saa let bliver. Det ærede Medlem synes nemlig at mene, at man enten maa have en absolut Mistro eller ogsaa en absolut Tiltro til al Statistik, og jeg er af en anden Mening, nemlig, at man bør vide, hvad der kan udledes af statistiske Oplysninger, og ikke maa lade sig lede paa Vildspor af dem. Det ærede Medlem erklærede jo nu, at de Tal, han nævnte for Beboelsestætheden pr. Lejlighed i København, ikke har paavirket hans Syn paa, om denne Lov er nødvendig eller ej. Men saa forstaar jeg ærlig talt ikke, hvorfor disse Tal kom ind i Debatten. Det, jeg udtalte mig om, da jeg havde Ordet sidste Gang, var netop, at man benyttede Tallene for Beboelsestætheden i de enkelte Lejligheder i København til at bevise noget om, hvorvidt der er for faa eller for mange Lejligheder. Det kan man efter min Mening ikke gøre. Det er Tal, der kan have deres Interesse i mange andre Henseender, men som her er ganske uinteressante. Om Lejlighederne i København er for store eller for smaa, var det ogsaa interessant at undersøge og muligvis filosofere over, men jeg kan ikke se, at det kan have nogen praktisk Interesse for det foreliggende Spørgsmaal, jeg tror, vi skal holde det udenfor. Det Tilfælde, at en 7-Værelsens Lejlighed i et

velhavende Kvarter bliver dannet om til 2 3-Værelsens Lejligheder for Arbejderfamilier, tror jeg ganske roligt, man praktisk talt kan lade ude af Betragtning.

Den ærede Ordfører for Venstre nærede jo en overordentlig Tillid til Licitations-systemet, som det var blevet praktiseret. Paa det Punkt er jeg i absolut Uoverensstemmelse med det ærede Medlem. Alt, hvad jeg har lært og set af Licitationsystem, navnlig i den sidste halve Snes Aar, har overbevist mig om, at det i Regelen er Humbug med Licitationer, idet der i Virkeligheden ikke er nogen fri Konkurrence, men bliver lavet en eller anden Aftale om Prisen for det Arbejde, der skal udbydes. Det er jeg i Stand til at give mange Eksempler paa, hvad jeg dog naturligvis ikke skal komme ind paa her. Men det skulde dog være underligt, om det ærede Medlem var gaaet ganske fri for saadanne Erfaringer, som dog vistnok de fleste andre Mennesker, der har beskæftiget sig med offentlige Sager og med Byggeri, har gjort. Og disse Begrænsninger i den virkelig frie Konkurrence ved Licitationer er heller ikke, som det ærede Medlem mener, alene begrænset til København. Nej, i saa Henseende tror jeg ikke, Provinsen er i alt Fald stort bedre, maaske noget bedre, og jeg tror heller ikke, at Landdistrikterne er stort bedre end Hovedstaden. Det er noget, som har gennemsyret hele vor Haandværkerstand, at de ikke vil have Konkurrence, de vil paa Forhaand bestemme, hvem der skal have Arbejdet, og hvad det skal udføres til. Kan vi komme udenom disse Forhold og virkelig faa gennemført frie Licitationsforhold, vilde jeg tro, at det for et fremtidigt Byggeri vilde være af overordentlig Værdi.

Til den ærede Ordfører for det radikale Venstre vil jeg sige, hvad jeg vist allerede har haft Lejlighed til at udtale paa et tidligere Tidspunkt, at jeg ikke er enig med det ærede Medlem i den Betragtning, at Garanti for et Laan fra Statens Side er det samme som Statslaan. Jeg forstaar ikke rigtig den Tanke, og jeg er ganske uenig med det ærede Medlem deri. Et Statslaan har ganske andre og for Statens Økonomi betænkelige Sider end dette, at Staten garanterer for et Laan, som i Virkeligheden er et Laan mellem private Interessenter, og hvor Staten sandsynligvis højst kan komme til at dække en mindre Del, hvis der overhovedet bliver Tale om noget, medens man kan gaa ud fra, at hvis Staten ikke gaar fallit, vil den altid komme til at dække hele Statslaanet. Det ærede Medlem synes i